

2025/901

20.5.2025

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2025/901

ze dne 19. května 2025,

kterým se stanoví seznam látek, které jsou nezbytné pro léčbu koňovitých nebo které přinášejí vyšší klinický prospěch ve srovnání s jinými možnostmi léčby dostupnými pro koňovité a pro které je ochranná lhůta pro koňovité šest měsíců, a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 1950/2006

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/6 ze dne 11. prosince 2018 o veterinárních léčivých přípravcích a o zrušení směrnice 2001/82/ES ⁽¹⁾, a zejména na čl. 115 odst. 5 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EU) 2019/6 stanoví pravidla pro používání veterinárních léčivých přípravků, včetně požadavku používat je v souladu s jejich registrací. Pokud v členském státě neexistuje žádný registrovaný nebo dostupný veterinární léčivý přípravek pro koňovité určené k produkci potravin nebo danou indikaci, mohou veterinární lékaři, zejména za účelem zamezení nepříjemnému utrpení a na svou přímou odpovědnost použít léčivé přípravky nad rámec jejich registrací v souladu s pravidly stanovenými v článcích 113 a 115 uvedeného nařízení.
- (2) S cílem zvýšit dostupnost léčivých přípravků pro koňovité určené k produkci potravin a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele a odchýlně od čl. 113 odst. 1 a 4 nařízení (EU) 2019/6 je v čl. 115 odst. 5 nařízení (EU) 2019/6 uvedeno, že prostřednictvím prováděcích aktů bude stanoven seznam látek, které jsou nezbytné pro léčbu koňovitých nebo které přinášejí vyšší klinický prospěch ve srovnání s jinými možnostmi léčby dostupnými pro koňovité a pro které je ochranná lhůta pro koňovité šest měsíců.
- (3) Nařízení Komise (ES) č. 1950/2006 ⁽²⁾ ve znění nařízení (EU) č. 122/2013 ⁽³⁾ stanovilo seznam látek nezbytných pro léčbu koňovitých a látek, které přinášejí vyšší klinický prospěch.
- (4) Příloha nařízení (ES) č. 1950/2006 byla naposledy aktualizována v roce 2013 nařízením (EU) č. 122/2013. Zkušenosti získané při používání látek uvedených ve zmíněné příloze by proto měly sloužit jako základ pro stanovení seznamu, na nějž se odkazuje v čl. 115 odst. 5 nařízení (EU) 2019/6, včetně potřeby aktualizovat informace o používání uvedených látek, jejich výhodách a alternativách. Dále by měla být rovněž zvázena potřeba doplnit další látky na základě nově dostupných poznatků.
- (5) Aby byla zajištěna vysoká úroveň ochrany spotřebitele, měly by být látky zařazeny na seznam stanovený v tomto nařízení pouze tehdy, pokud nepředstavují nepříjemné riziko pro spotřebitele, jsou-li používány u koňovitých určených k produkci potravin, a pokud je dodržena šestiměsíční ochranná lhůta.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 4, 7.1.2019, s. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>.

⁽²⁾ Nařízení Komise (ES) č. 1950/2006 ze dne 13. prosince 2006, kterým se v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/82/ES o kodexu Společenství týkajícím se veterinárních léčivých přípravků stanoví seznam základních látek k léčbě koňovitých a látek přinášejících vyšší klinický prospěch (Úř. věst. L 367, 22.12.2006, s. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1950/oj>).

⁽³⁾ Nařízení Komise (EU) č. 122/2013 ze dne 12. února 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1950/2006, kterým se v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/82/ES o kodexu Společenství týkajícím se veterinárních léčivých přípravků stanoví seznam základních látek k léčbě koňovitých (Úř. věst. L 42, 13.2.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/122/oj>).

- (6) Látka se považuje za „nezbytnou látku“ pouze tehdy, pokud není dostupná žádná uspokojivá alternativa pro léčbu nebo diagnostiku dané indikace a pokud by daný stav v případě, že by nebyl léčen, způsobil zvířeti zbytečné utrpení. Látka se považuje za „přinášející vyšší klinický prospěch“ pouze tehdy, pokud přináší klinicky významný prospěch díky lepší účinnosti nebo bezpečnosti nebo zásadnímu přínosu pro léčbu nebo diagnostiku. To může být mimo jiné výsledkem jiných způsobů účinku, jiných farmakokinetických nebo farmakodynamických profilů, jinak dlouhé léčby nebo jiných cest podání.
- (7) Na žádost Komise provedla Evropská agentura pro léčivé přípravky (dále jen „agentura“) vědecké hodnocení látek uvedených v příloze nařízení (ES) č. 1950/2006, jakož i látek, které byly identifikovány při průzkumu mezi příslušnými orgány a příslušnými zúčastněnými stranami. Agentura ve svém vědeckém doporučení⁽⁴⁾ identifikuje některé z uvedených látek jako látky, které jsou „nezbytné“ nebo „přinášejí vyšší klinický prospěch“ a u nichž by šestiměsíční ochranná lhůta nepředstavovala nepřijatelné riziko pro spotřebitele.
- (8) V souladu s doporučením agentury by měly být látky doporučené jako nezbytné nebo přinášející vyšší klinický prospěch používány pro konkrétní choroby nebo stavy, léčbu nebo diagnostické potřeby specifikované v příloze tohoto nařízení. Kromě toho agentura doporučila, aby byly zváženy i alternativy uvedené ve zmíněné příloze.
- (9) Látky uvedené v tabulkách 1 nebo 2 přílohy nařízení Komise (EU) č. 37/2010⁽⁵⁾ nebo látky, jejichž použití v chovech zvířat je zakázáno směrnicí Rady 96/22/ES⁽⁶⁾, nejsou považovány za nezbytné nebo přinášející vyšší klinický prospěch. Proto v případě, že jsou látky uvedené v příloze tohoto nařízení rovněž uvedeny v tabulce 1 nebo 2 přílohy nařízení (EU) č. 37/2010 nebo je jejich použití u koňovitých určených k produkci potravin zakázáno právními předpisy Unie, neměly by se tyto látky pro účely tohoto nařízení již používat.
- (10) Seznam látek stanovený v příloze tohoto nařízení by měl nahradit seznam stanovený nařízením (ES) č. 1950/2006. Nařízení (ES) č. 1950/2006 by mělo být zrušeno. Aby se příslušné orgány, veterinární lékaři a dotčení chovatelé zvířat mohli přizpůsobit změnám vyplývajícím z nezařazení některých látek nebo indikací uvedených v příloze nařízení (ES) č. 1950/2006 do přílohy tohoto nařízení, mělo by být povoleno dostatečné přechodné období.
- (11) Aby se zvýšila dostupnost léčivých přípravků pro koňovité určené k produkci potravin a zamezilo se nepřijatelnému utrpení, mělo by toto nařízení vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*. Toto nařízení by se rovněž mělo použít ode dne svého vstupu v platnost.
- (12) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro veterinární léčivé přípravky,

⁽⁴⁾ Vědecké doporučení podle čl. 115 odst. 5 nařízení (EU) 2019/6 za účelem stanovení seznamu látek, které jsou nezbytné pro léčbu koňovitých nebo které přinášejí vyšší klinický prospěch ve srovnání s jinými možnostmi léčby dostupnými pro koňovité a pro které je ochranná lhůta pro koňovité šest měsíců (EMA/CVMP/159047/2023, 18. července 2024).

⁽⁵⁾ Nařízení Komise (EU) č. 37/2010 ze dne 22. prosince 2009 o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu (Úř. věst. L 15, 20.1.2010, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/2010/37\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2010/37(1)/oj)).

⁽⁶⁾ Směrnice Rady 96/22/ES ze dne 29. dubna 1996 o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat a o zrušení směrnic 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS (Úř. věst. L 125, 23.5.1996, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/22/oj>).

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Působnost

Seznam látek, na něž se odkazuje v čl. 115 odst. 5 nařízení (EU) 2019/6, je stanoven v příloze tohoto nařízení.

Článek 2

Pravidla pro používání látek uvedených v příloze

1. Látky, které jsou nezbytné pro léčbu koňovitých, lze použít pro indikace specifikované v příloze tohoto nařízení, pokud by žádný veterinární léčivý přípravek registrovaný pro koňovité určené k produkci potravin nebo žádný léčivý přípravek uvedený v článku 113 nařízení (EU) 2019/6 nezajistil srovnatelně uspokojivé výsledky, pokud jde o úspěšnou léčbu zvířete nebo zamezení zbytečnému utrpení zvířete.
2. Látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch ve srovnání s jinými možnostmi léčby, lze použít pro indikace specifikované v příloze tohoto nařízení a s přihlédnutím k alternativám uvedeným ve zmíněné příloze, pokud ve srovnání s veterinárními léčivými přípravky registrovanými pro koňovité určené k produkci potravin nebo s léčivými přípravky uvedenými v článku 113 nařízení (EU) 2019/6 přinášejí klinicky významný prospěch díky lepší účinnosti nebo bezpečnosti nebo zásadnímu přínosu pro léčbu.
3. Je-li jakákoli z látek uvedených v příloze tohoto nařízení uvedena v tabulce 1 nebo 2 přílohy nařízení (EU) č. 37/2010 nebo je její použití u koňovitých určených k produkci potravin zakázáno právními předpisy Unie, nesmí se tato látka pro účely tohoto nařízení již používat.

Článek 3

Zrušení

1. Nařízení Komise (ES) č. 1950/2006 se zrušuje s účinkem ode dne 21. května 2027.
2. Odkazy na zrušené nařízení Komise (ES) č. 1950/2006 se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 4

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 21. května 2025.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 19. května 2025.

Za Komisi

předsedkyně

Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Skupiny látek

I. Anestetika

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Oxybuprokain ^a	Lokální topická anestezie v očním lékařství	Žádné	Široké klinické zkušenosti
Prilokain ^b	Lokální topická anestezie před nitrožilní injekcí nebo katetrizací	Lidokain	Ve zvláštních případech (eutektické směsi lokálních anestetik), pro topickou aplikaci na kůži; lze použít k usnadnění nitrožilní injekce nebo katetrizace

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

II. Analgetika

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Bromfenak ^b	Léčba uveitidy a zánětů oka	Systémová nesteroidní protizánětlivá léčiva (např. flunixin); topický (oční) ketorolak	Topickými nesteroidními protizánětlivými léčivy lze zmírnit nepohodlí pacientů, zredukovat pooperační záněty, zamezit mióze a zlepšit zrakovou ostrost v rané pooperační fázi
Fentanyl ^b	Multimodální přístup u středně závažných až závažných akutních bolestivých stavů	Butorfanol, morfin	Vytváří lepší analgezii než některé jiné opioidy a lze jej používat pro velmi bolestivé stavy; uznávaná hodnota pro použití v multimodálních přístupech
Ketorolak ^b	Léčba bolestí a zánětů oka	Léčba systémovými nesteroidními protizánětlivými léčivy (např. flunixin)	Formulace pro lokální aplikaci
Methokarbamol ^b	Jako součást léčebných protokolů v případě závažných bolestivých svalových křečí nebo závažných svalových zánětů	Systémová nesteroidní protizánětlivá léčiva (např. flunixin)	Účinné uvolnění kosterní svaloviny; specifický účinek na internunciální míšní neurony za účelem redukce akutních křečí kosterní svaloviny bez souběžné změny svalového tonusu
Morfin ^b	Analgezie	Butorfanol, fentanyl	Účinnější než jiná analgetika
Triamcinolon acetonid ^b	Léčba zánětu kloubů	Methylprednisolon	Méně škodlivé účinky na metabolismus chrupavky

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

III. Antimikrobiální látky

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
I. Antibiotika			
Amikacin ^b	Léčba septikémie u koní a hřibat	Gentamicin, ceftiofur	Lepší bezpečnostní profil u cílového zvířete
Azitromycin ^b	Léčba infekcí <i>Rhodococcus equi</i> citlivých na azitromycin	Klaritromycin, erytromycin, gamitromycin, tulatromycin, doxycyklin	Vyšší klinický prospěch v případech infekcí <i>Rhodococcus equi</i> u hřibat, které lze řešit monoterapií nebo v kombinaci s doxycyklinem
Klaritromycin ^b	Léčba infekcí <i>Rhodococcus equi</i> citlivých na klaritromycin	Azitromycin, erytromycin, gamitromycin, tulatromycin, doxycyklin	Účinnější proti <i>Rhodococcus equi</i> <i>in vitro</i> než erytromycin nebo azitromycin; dosahuje vyšších koncentrací v plicní epiteliální tekutině a alveolárních makrofázích než erytromycin nebo azitromycin, přestože poločas rozkladu je kratší
Fusidová kyselina ^b	Topická léčba očních infekcí způsobených grampozitivními bakteriemi citlivými na fusidovou kyselinu	Ofloxacin, moxifloxacin	Široké spektrum pro léčbu grampozitivních infekcí; primární volba u povrchních, nekomplikovaných vředů rohovky a akutní konjunktivitidy koní
Moxifloxacin ^b	Topická léčba vnějších očních infekcí způsobených grampozitivními koky, gramnegativními, atypickými a anaerobními bakteriemi, jako je <i>Pseudomonas aeruginosa</i> , citlivými na moxifloxacin	Ofloxacin	Výhodný farmakokinetický profil; spektrum účinku zahrnuje grampozitivní koky a anaerobní bakterie, které mohou být rezistentní vůči jiným chinolonům
Ofloxacin ^b	Léčba vnějších očních infekcí způsobených grampozitivními a gramnegativními mikroorganismy citlivými na ofloxacin	Moxifloxacin	Klinické zkušenosti; proniká celou rohovkou až k přední komoře oka
Polymyxin B ^b	Léčba bakteriální keratitidy, topické použití	Ofloxacin, moxifloxacin	Účinná alternativa k systémovým terapiím; jiný mechanismus účinku ve srovnání s jinými topickými alternativami
II. Antimykotika			
Amfotericin B ^a	Léčba plísňové pneumonie, systémové použití	Žádné	Léčivo volby
Mikonazol ^b	Léčba plísňových infekcí oka	Natamycin, nystatin, vorikonazol	Široké spektrum účinku; méně dráždivý ve srovnání s jinými topickými antimykotiky

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Nystatin ^b	Léčba plísňových a kvasinkových infekcí oka a pohlavního aparátu	Mikonazol	Léčivo volby při kvasinkových infekcích
Vorikonazol ^b	Léčba fungální keratitidy, topické použití	Mikonazol	Široké spektrum účinku

III. *Antivirotika*

Aciklovir ^b	Léčba případů infekce herpesvirem koní spojené s komplikacemi, pouze topické použití	Ganciklovir	Léčivo volby při očních vředech v případě podezření na přítomnost virového patogenu
Ganciklovir ^b	Léčba případů infekce herpesvirem koní spojené s komplikacemi, topické použití	Aciklovir, valaciklovir	Množství důkazů pro léčbu různých typů virů způsobujících herpetické infekce
Valaciklovir ^b	Léčba případů infekcí herpesvirem koní, perorální použití	Aciklovir	Lepší farmakokinetický profil a jiná cesta podání

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

IV. *Látky pro respirační poruchy*

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Ambroxol ^b	Stimulace surfaktantu u nedonošených hříbat	Steroidy, bromhexin, dembrexin, transfer surfaktantu od zdravého dárce	Upřednostňovaná klinická volba u nedonošených hříbat
Flutikason ^b	Tlumení alergické plicní choroby včetně mírných až středně závažných případů astmatu koní a podtypů prostřednictvím inhalace	Beklo methazon	Inhalace způsobuje menší adrenokortikální supresi, rychlejší návrat k normální funkci po skončení léčby a méně systémových vedlejších účinků než léčba systémovými kortikosteroidy z důvodu omezené systémové absorpce; indikován zejména pro tlumení mírného až středně závažného a rezistentního těžkého astmatu a dlouhodobou udržovací léčbu
Ipratropium bromid ^b	Jako bronchodilátor u koní s mírným až středně závažným astmatem	Klenbuterol	Anticholinergní účinek jako alternativa beta-agonistů
Oxymetazolin ^b	Léčba otoku nosní sliznice	Fenylefrin	Agonista alfa-adrenoceptorů se silnými vazokonstrikčními účinky a dlouhodobějším účinkem
Fenylefrin ^b	Léčba otoku nosní sliznice	Oxymetazolin	Snižuje potřebu zavedení nosních trubic při zotavování

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

V. Látky pro kardiologii

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Amiodaron ^b	Systémová a orální léčba fibrilace síní, supraventrikulární a ventrikulární tachykardie	Chinidin sulfát/glukonát, sotalol, verapamil	Jiný způsob účinku: antiarytmikum třídy III
Propafenon ^b	Léčba ventrikulární tachykardie a ventrikulární tachyarytmie	Chinidin sulfát/glukonát	Jiný způsob účinku: antagonist sodíkových kanálů, který snižuje srdeční excitabilitu
Chinapril ^a	Léčba srdečního selhání; kardiiovaskulární ochrana u koní s fibrilací síní (AF) nebo mitrální regurgitací (MR)	Žádné	Jiný způsob účinku: inhibitor angiotenzin konvertujícího enzymu (ACE)
Chinidin sulfát/glukonát ^b	Léčba srdečních arytmií	Amiodaron, sotalol, verapamil	Léčivo volby při fibrilaci síní
Sotalol ^b	Dlouhodobá léčba srdečních arytmií	Amiodaron, chinidin sulfát/glukonát	Vhodnější u koní vyžadujících dlouhodobou léčbu arytmií; méně nežádoucích účinků než amiodaron
Verapamil ^b	Léčba supraventrikulárních arytmií	Amiodaron, chinidin sulfát/glukonát, sotalol	Jiný způsob účinku: blokátor kalciového kanálu

⁽¹⁾ Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

VI. Látky pro diagnostické postupy

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Síran barnatý ^a	Lepší vizualizace gastrointestinálního traktu během radiologických vyšetření	Žádné	Žádná uspokojivá alternativa pro lepší vizualizaci gastrointestinálního traktu během radiologických vyšetření
Fluorescein ^b	Diagnostika keratitidy nebo vředů rohovky, topické použití	Bengálská červeň	Diagnostický nástroj volby, pokud je následně zapotřebí virová kultura

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Johexol ^a	Kontrastní látka k radiografii dolních cest močových, k artrografii, myelografii, sinuso- nebo fistulografii a dakryocystografii	Žádné	Neiontová kontrastní látka rozpustná ve vodě
Fenylefrin ^a	Diagnostika pastevní choroby	Žádné	Doplňkový diagnostický přístup u polyneuropatie pastevní choroby koní
Bengálská červen ^b	Diagnostika keratitidy nebo vředů rohovky, topické použití	Fluorescein	Diagnostický nástroj volby pro diagnostiku keratitidy/vředů oka
Hormon uvolňující tyreotropin ^a	Diagnostika dysfunkce pars intermedia hypofýzy	Žádné	Žádné uspokojivé alternativy pro diagnostiku dysfunkce pars intermedia hypofýzy

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

VII. Látky pro gastrointestinální poruchy

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Metoklopramid ^b	Léčba pooperační neprůchodnosti střev	Náhrada nitrožilních tekutin, léky proti bolesti (např. flunixin), lidokain	Prokinetické léčivo
Misoprostol ^b	Léčba onemocnění žaludečních žláz a kolitidy	Omeprazol, sukralfát	Účinnější než omeprazol pro léčbu onemocnění žaludečních žláz koní
Fenylefrin ^a	Léčba nefrosplenického zachycení	Žádné	Klinická hodnota v řešení nefrosplenického zachycení; v závislosti na dávce vyvolává kontrakce sleziny
Ranitidin ^b	Léčba žaludečních vředů u kriticky nemocných novorozenců hříbat, nitrožilní použití	Omeprazol	Nitrožilní cesta podání přináší vyšší klinický prospěch než jiná perorální protivředová léčiva
Sukralfát ^b	Léčba a prevence žaludečních vředů u koní	Omeprazol	Jiný způsob účinku než u omeprazolu (přilne ke sliznici), který poskytuje stabilizaci fyzického poškození

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

VIII. Látky pro metabolické poruchy

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Inzulin ^b	Jako pomůcka při léčbě hyperlipidemie, která nereaguje na léčbu glukózou, nebo závažné formy hyperlipidemie, používá se v kombinaci s léčbou glukózou a jinými terapiemi Diagnostika metabolických poruch (např. rezistence na inzulin spojená s metabolickým syndromem koní nebo dysfunkce pars intermedia hypofýzy)	V případech hyperlipidemie lze použít nízkomolekulární heparin	Inzulin je upřednostňovanou klinickou volbou

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

IX. Látky pro muskuloskeletální poruchy

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Atrakurium ^b	Navození ochrnutí svalů během celkové anestezie	Cisatrakurium, gvajfenesin	Přináší vyšší klinický prospěch u koní během celkové anestezie v případech, kdy je zapotřebí zvýšené uvolnění svalů, jako jsou operace oka a určité ortopedické zákroky, a kdy je zapotřebí hluboký přístup do dutiny břišní
Cisatrakurium ^b	Navození ochrnutí svalů během celkové anestezie	Atrakurium, gvajfenesin	Přináší vyšší klinický prospěch u koní během celkové anestezie v případech, kdy je zapotřebí zvýšené uvolnění svalů, jako jsou operace oka a určité ortopedické zákroky, a kdy je zapotřebí hluboký přístup do dutiny břišní
Dantrolen sodný ^b	Prevence rabdomyolýzy Prevence maligní hypertermie během anestezie	Systémová nesteroidní protizánětlivá léčiva, nitrožilní tekutiny, vitamin E / selen	Účinný jako preventivní, inhibuje uvolnění vápníku ze sarkoplazmatického retikula, čímž způsobuje disociaci vazby vzruch-kontrakce
Edrofonium ^a	Zrušení účinků ochrnutí svalů způsobeného atrakuriem	Žádné	Inhibitor cholinesterázy, nezbytný pro zrušení neuromuskulární blokády nejmenší vedlejší účinky inhibitorů cholinesterázy u koní

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Gvajfenesin ^b	Indukce a udržování celkové anestezie v terénních podmínkách	Atrakurium, cisatrakurium	Indikovaný zejména v terénních (mimonemocničních) podmínkách, kdy může být nutná anestezie; snížené tlumivé účinky na kardiopulmonální systém usnadňují bezpečnou anestezii bez pokročilého monitorovacího vybavení nebo mechanické ventilace

⁽¹⁾ Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

X. Látky pro poruchy nervového systému

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Diazepam ^a	Krátkodobé antikonvulzivum pro léčbu záchvatů	Žádné	Protizáchvatový lék druhé generace

⁽¹⁾ Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

XI. Látky pro oftalmologii

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Acetazolamid ^b	Léčba zeleného zákalu, perorální použití	Fenylefrin	Jeho mechanismus účinku jako inhibitor karboanhydrázy
Cyklopentolát ^b	Navozuje mydriázu	Atropin, fenylefrin	Navozuje výraznou mydriázu, aniž by ovlivnil slzotvorbu, nitrooční tlak, trávicí funkci (tj. motilitu střev a produkci výkalů) nebo srdeční frekvenci
Cyklosporin A ^b	Léčba autoimunitních chorob oka	Topické steroidy	Imunosupresivní účinek inhibicí proliferace T-lymfocytů a snížení genové exprese cytokinů
Fenylefrin ^b	Léčba zeleného zákalu a slzení	Atropin a tropikamid	Nezvyšuje (nebo zvyšuje jen mírně) nitrooční tlak
Synefrin ^b	Léčba sliznic oka jako dekonstence	Fenylefrin, tetrazylin	Rychlý lokální účinek; zvyšuje pronikání lokální terapie a zajišťuje synergické účinky např. s lokální antimikrobiální léčbou
Tetrazylin ^b	Léčba sliznic oka jako dekonstence	Fenylefrin, synefrin	Rychlý lokální účinek

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Timolol maleát ^b	Léčba zeleného zákalu, topické použití	Acetazolamid	Jeho specifický způsob účinku jako neselektivní blokátor beta-adrenergických receptorů, zajišťuje důležité léčivo volby při léčbě zeleného zákalu
Triamcinolon acetonid ^b	Léčba recidivující uveitidy v případech, které jsou rezistentní vůči jiným způsobům léčby	Atropin, tropikamid	Účinná nízkomorbidity léčba v případech, které jsou rezistentní vůči jiným způsobům léčby
Tropikamid ^b	Léčba recidivující uveitidy	Atropin, cyklopentolát, triamcinolon acetonid	Rychlý nástup účinku

⁽¹⁾ Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

XII. Látky pro sedaci a premedikaci (a antagonismus)

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Acepromazin ^b	Pro multimodální přístup u trankvilizace a premedikace v kombinaci s jinými sedativy	Detomidin, romifidin, xylazin, diazepam	Způsobu účinku acepromazinu a jeho specifické kvality sedace nelze dosáhnout sedativy na bázi alfa-2-agonistů nebo benzodiazepiny
Atipamezol ^a	Zrušení účinků alfa-2-agonistů	Žádné	Ruší sedativní a analgetické účinky a nežádoucí kardiovaskulární reakce
Dexmedetomidin ^b	Sedace nebo celková anestezie jako součást protokolů částečné nebo celkové nitrožilní anestezie	Detomidin, romifidin, xylazin, diazepam	Nejselektivnější alfa-2-agonista; krátký poločas rozkladu a rychlá redistribuce, díky čemuž je zejména vhodný k použití jako kontinuální infuze
Diazepam ^b	Premedikace a indukce anestezie, mírná trankvilizace s minimálními vedlejšími účinky na kardiovaskulární a dýchací systém	Acepromazin, detomidin, romifidin, xylazin	Způsob účinku (na receptoru kyseliny gama-aminomáselné (GABA)) poskytuje specifickou trankvilizaci bez kardiorespiračního útlumu, již nelze dosáhnout sedativy na bázi alfa-2-agonistů (detomidin, romifidin a xylazin) nebo acepromazinem
Flumazenil ^a	Nitrožilní reverzní agens pro zrušení účinku benzodiazepinu při zotavování z technik celkové nitrožilní anestezie	Žádné	Antagonista, který kompetitivně inhibuje vazebné místo benzodiazepinu na receptoru GABA

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Naloxon ^a	Zrušení účinků opioidů při urgentních zákrocích	Žádné	K dispozici nejsou žádné alternativy
Propofol ^b	Indukce anestezie u hříbat nitrožilním podáním	Isofluran	Zlepšení stability kardiovaskulárního systému a kvality zotavení oproti inhalačním anestetikům u hříbat

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

XIII. Látky pro systémové poruchy

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Alopurinol ^b	Ischemicko-reperfuční poškození u novorozenech hříbat	Vitamin E	Jiný způsob účinku při inhibici tvorby reaktivních forem kyslíku než vitamin E
Dalteparin ^b	Antikoagulans	Heparin	Zmenšení velikosti molekul je spojeno se ztrátou inhibice trombinu, ale naopak dochází ke zvýšení inhibice faktoru Xa (FXa) ve srovnání s nefrakcionovaným heparinem
Dobutamin ^b	Zvládání hypotenze během celkové anestezie	Efedrin	Lék první linie pro zvládání hypotenze u dospělých koní během celkové anestezie
Dopamin ^a	Jako součást léčebného protokolu pouze pro akutní poškození ledvin / renální selhání	Žádné	Bylo prokázáno, že nízké dávky způsobují renální vazodilataci, zvýšený průtok krve v ledvinách a zvýšenou tvorbu moči bez systémových účinků na kardiovaskulární systém u zdravých koní při vědomí
Efedrin ^b	Zvládání hypotenze během celkové anestezie	Dobutamin	Používá se ke zvládání hypotenze u dospělých koní během celkové anestezie, je-li dobutamin neúčinný Jiný způsob účinku než u dobutaminu, přímější účinek na srdeční kontraktilitu
Polysukcinát želatiny ^b	Řešení dlouhodobé hypovolemie způsobené stavy, jako je např. nízká hladina albuminu	Krystaloidy	Koloidy jsou ve srovnání s krystaloidy větší molekuly, a proto zůstávají v intravaskulárním prostoru déle, což je výhodou pro korekci hypovolemie způsobené např. hypoalbuminemií
Glykopyrrolát ^b	Léčba a prevence bradykardie	Atropin	Minimální centrální účinek; vhodný u koní při vědomí, před anestezí a po ní

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Noradrenalin/ norepinefrin ^b	Léčba časného septického šoku Podpora kardiovaskulární funkce u kriticky nemocných hříbat	Dobutamin, dopamin	U ohrožených (nemocných) hříbat je zpravidla jediným catecholaminem, který je účinný při léčbě hypotenze
Vazopresin ^b	Léčba selhání krevního oběhu u hříbat a dospělých koní	Epinefrin, dopamin, dobutamin	Alternativa v případech, kdy standardní terapie catecholaminy, jako je dopamin, dobutamin, epinefrin, jsou neúčinné nebo vyžadují potenciaci k obnovení vaskulárního tonusu při stavech rezistentního vazodilatorního šoku

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

XIV. Látky pro nádory

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Imikvimod ^a	Léčba sarkoidů	Žádné	Současný výzkum naznačuje, že sarkoidy u koní jsou pravděpodobně způsobeny složitou interakcí, mimo jiné dysfunkcí hostitelského imunitního systému

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.

XV. Různé

Účinná látka ⁽¹⁾	Indikace	Alternativy	Vysvětlení použití / zvláštní výhody
Cetirizin ^b	Léčba stavů, kdy je považován za nezbytný antihistamin	Chlorfenamin	Inverzní agonisté receptorů histaminu-1 (H1) druhé generace jsou alternativy s méně (sedativními) vedlejšími účinky na centrální nervový systém
Domperidon ^b	Léčba agalaktie/ dysgalaktie u klisen	Sulpirid	Jeho schopnost stimulovat sekreci prolaktinu při stavech dopaminergní inhibice
Sulpirid ^b	Léčba agalaktie/ dysgalaktie u klisen	Domperidon	Jeho schopnost stimulovat sekreci prolaktinu při stavech dopaminergní inhibice

(¹) Účinné látky označené písmenem „a“ jsou nezbytné látky. Látky označené písmenem „b“ jsou látky, které přinášejí vyšší klinický prospěch.